

בשולי החוברת

יש חדש ויש התקדמות בנושאים הקשורים לטיפול. במרוצת השנים, במיוחד בעשור האחרון, שוכללו השיטות לאיסופם של נתונים אמין ושופרו מאד הכלים לניתוח התוצאות של ביקורת החלב ובדיקות הרכב החלב, של הזרעות והתעברות, של פוריות ורבייה, בכלל. מגמות כלכליות, ובמיוחד הנטיה לצרוך יותר חלבון בהשוואה לשומן, הן שמכריחות את המטפחים ואת התזונאים כאחד, למצוא פתרונות מתאימים למגמות הכלליות תוך תשומת-לב נאותה לתהפוכות אפשריות באקלים הכלכלי, ככל שניתן לדמיין אותן.

כמו בכל הארצות המפותחות בטיפול בקר לחלב, גם אנחנו צריכים לעשות מאמץ בכדי לא לפגור. ברוח זו החליטה ועדת ספר העדר לשנות את נוסחת החמ"מ המשמשת לצרכי הטיפול, תוך התחשבות בנושא החלבון כגורם הקובע את גורל הענף בעתיד, הקרוב והרחוק כאחד. מן הראוי לציין ולהעלות על נס את ההחלטות הנבונות ומרחיקות הראות מלפני כשש שנים, אשר הביאו לידי הקמת המעבדה המרכזית לבדיקות חלב. בלעדי הנתונים על תכולת החלב בחלבון, בצד השומן והלקטוז והתאים הסומטיים, בכלל לא יכולנו להעלות על הדעת איזו שהיא התקדמות טיפוחית בנושא גורלי זה. עם זאת צריך להיות ברור לכל, שההתקדמות הגנטית תהיה איטית למדי. לכן יש למצוא פתרונות משלימים, ככל האפשר.

לשינויים והתאמות בהזנת פרותינו נודעת חשיבות מכרעת ובטווח הקרוב יש למצוא את הפתרונות דרכם. זה קשה והמידע בנדון מועט ומוגבל למדי, מה גם שיש להתחשב ביוקר מזונות חליפיים, שאפילו יוכלו לפתור חלק מן הבעיה בכל זאת אינם מבטיחים תמיד גם את ריווחיות הייצור.

בראשית חודש מרץ נערך יום-עיון בנושא שינוי שיטת התשלום עבור חלב והשלכותיו על האמצעים הטיפוחיים והממשקים שיש לאחוז בהם, כדי להבטיח את עתיד הענף ורווחת כל העוסקים בו בייצור, בתעשייה, בשיווק – ולא פחות מזה קהל הצרכנים. באותו הקשר מובאה תמצית עיקר הדברים שנערכו במסגרת סמפוזיום בנדון בארה"ב, אשר פורסמו בירחון Journal of Dairy Science. יש חדש ויש חידושים, צריך ללמוד אותם.

משום-מה, לאחרונה דובר הרבה בענין השימוש בחנקן לא-חלבוני להזנת בקר ובתוך זה לפרות חולבות. דוקא אצלנו בישראל כבר הצטבר נסיון רב-שנים ובהקף כמעט ארצי. לכן, יש לברך על הבאת סיכומי-ביניים לעתים מזומנות וגם אין לפסוח על הבעת תהיות וספקות ביחס להבט זה או אחר של השימוש בחנקן-שאינו-חלבון (חש"ח) להזנת בקר. למותר הוא להוסיף והדבר ידוע לכול, שציבור הבוקרים רואה בשימוש נבון ונכון של חומרי מספוא בלתי קונוונציונליים אפשרות של הורדת הוצאות הייצור של החלב (והבשר) וגם של הקטנת מחיר החלב ומוצריו לצרכן – וכל זאת, תוך שמירה קפדנית על הפקת מוצרים מן החי, שערכם הבריאותי לגבי ציבור הצרכנים לא יכול להיות מוטל בספק.

ולא רק זאת, גם בריאות הבקר שלנו קרובה ללבנו ויקרה לנו; נעשה הכל כדי לשמור עליה, כי זה באינטרס הראשון של המשק מגדל הבקר. כשם שאמרו הקדמונים "נפש בריאה בגוף בריא" – הן אנו משוכנעים שצריך ואפשר לייצר חלב בריא מפרה בריאה.

מדכי מלען

המאמרים והמכתבים שמתפרסמים בחוברת זו הם על דעת מחבריהם ואין תוכנם משקף בהכרח את דעת המערכת או מדיניות ה.מ.ב.

אין איזכור שמם של חומרים, מוצרים, פרטי-ציוד או אף של שיטות תפעול ועבודה מהוות המלצה לגבי השימוש בהם, למעט המקרים בהם נאמר כך מפורשות על ידי גורם שהוסמך לצורך זה על ידי מזכירות ה.מ.ב.